

Onderzoeksprogramma O&S 2013

Onderzoeksprogramma O&S 2013

Datum: januari 2013

Colofon

Gemeente Nijmegen

Afdeling Bestuurskwaliteit, Onderzoek en Statistiek

contactpersoon: Tom Merkx

tel.: (024) 329 98 89

e-mailadres: onderzoek.statistiek@nijmegen.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
1.1	Onderzoek en Statistiek	3
1.2	Opbouw Onderzoeksprogramma 2012	3
2	BESTUURLIJKE PRIORITEITEN	4
2.1	Stads- en wijkmonitoring	4
2.2	Effecten van gemeentelijke programma's Stadsbegroting	4
2.3	Gemeentelijke dienstverlening	5
2.4	Informatievoorziening via internet	6
3	ONTWIKKELINGEN BINNEN ONDERZOEK	7
3.1	Onderzoeken derden	7
3.2	Benchmarks	7
3.3	Beschikbaarheid statistieken	7
3.4	Bestandsanalyses of enquêtes	8
3.5	Trends en prognoses	8
3.6	Onderzoek en advies	8
3.7	Sterkere koppeling tussen onderzoek en beleidscyclus	9
3.8	Nieuwe technieken	9
4	VRAAG EN UITVOERINGSMOGELIJKHEDEN 2013	10
4.1	Het totaalbeeld onderzoeksprogrammering 2013	10
4.2	Onderzoeksbehoefte versus beschikbare capaciteit	10
4.3	Risico's in uitvoering	11
4.4	Meldpunt Onderzoek	12
4.5	Onderzoeksprogramma 2013	12
5	BIJLAGEN	17
5.1	Specificatie uren statistiek	17
5.2	Niet geprogrammeerde onderzoeksbehoefte	18

1 Inleiding

1.1 Onderzoek en Statistiek

De afdeling Onderzoek en Statistiek (O&S) is het gemeentelijk informatie- en kenniscentrum voor het bestuur, gemeentelijke organisatie en burgers. Door middel van het ontsluiten van onderzoeken en statistieken en waar nodig aan te vullen met eigen onderzoeken en statistieken leveren we bruikbare en betrouwbare informatie voor een beter gemeentelijk beleid, dienstverlening en bestuur.

De gemeentelijke onderzoeks- en statistiekfunctie maakt onderdeel uit van het programma Facilitaire Diensten van de gemeentelijke Stadsbegroting. Binnen dit programma bereidt O&S ieder jaar een onderzoeksprogramma voor. Dit onderzoeksprogramma bevat alle opdrachten van het bestuur in samenspraak met de ambtelijke organisatie welke uitgevoerd zullen worden door O&S.

Tevens vermelden we de onderzoeken waarvan we nu reeds weten dat deze uitbesteed gaan worden. Bij de opdrachten geven we de relatie aan met de verschillende programma's in de Stadsbegroting.

1.2 Opbouw Onderzoeksprogramma 2012

Voor de opbouw van ons jaarlijks onderzoeksprogramma laten we ons leiden door algemene bestuurlijke prioriteiten, welke zijn vastgesteld in de Stadsbegroting en actuele strategische vraagstukken (hoofdstuk 2). In onze uitvoering houden we rekening met algemene ontwikkelingen op het gebied van onderzoek (hoofdstuk 3).

Naast deze algemene uitgangspunten hebben we specifiek voor de diverse begrotingsprogramma's de onderzoeksbehoefte geïnventariseerd. Programmamanagers of andere ambtelijke opdrachtgevers hebben hiertoe overlegd met de portefeuillehouders in het college van B&W: welke opdrachten zijn gewenst en urgent voor uitvoering.

De resultaten van de inventarisatie, de onderzoeksonderwerpen die we hebben geprogrammeerd voor de uitvoering door Onderzoek en Statistiek, vindt u in hoofdstuk 4. Te zien is dat het onderzoeksprogramma een heel groot deel van de gemeentelijke programma's bedient.

In bijlage 2 treft u een overzicht aan van de onderzoeksbehoefte die (mede door doorgevoerde bezuinigingen op de onderzoekscapaciteit) niet is geprogrammeerd of waarvoor anderszins een oplossing is voorgesteld.

2 Bestuurlijke prioriteiten

In de stadsbegroting worden de de algemene bestuurlijke prioriteiten ten aanzien van het onderzoekprogramma vastgelegd. Ter voorbereiding van elk onderzoeksprogramma wordt het college van B&W gevraagd of deze nog steeds richtinggevend zijn. Tezamen met actuele strategische beleidsthema's, waaronder de stadsvisie en de sociale hervormingsagenda, vormen deze prioriteiten de onderlegger bij het samenstellen van dit Onderzoeksprogramma O&S 2013. Hieronder zullen we deze prioriteiten en hoe we deze oppakken toelichten.

2.1 Stads- en wijkmonitoring

Het college streeft naar een duurzaam, sociaal en economisch sterke stad. Bewoners, instellingen en bedrijven worden gestimuleerd om duurzaam te wonen, te werken en te leven. Nijmegen moet daarbij een sociale stad blijven, waarin mensen met minder kansen extra aandacht krijgen. Om de werkgelegenheid te bevorderen, werkt het college aan een duurzame Nijmeegse economie.

Leefbare en veilige wijken vormen de basis voor een aantrekkelijke stad. Het college is van mening dat veel Nijmeegse wijken voldoende zelfredzaam zijn en nauwelijks specifieke ondersteuning nodig hebben. Zij wil daarom focussen op de aandachtsgebieden.

Om de staat van de stad en wijken te kunnen volgen, is in 2003 is de Stads- en Wijkmonitor ontwikkeld. De publicatie Stads- en Wijkmonitor geeft toegang tot belangrijke kennis en informatie over ontwikkelingen in de stad en haar wijken. Hieruit komt ook naar voren welke wijken tot de aandachtsgebieden gerekend moeten worden.

Deze tweejaarlijkse rapportage bundelt de bevindingen uit burgerpeilingen en de voornaamste bevindingen uit onderzoeken en statistieken van de afgelopen periode (zoals de Stadscentrummonitor, de Veiligheidsmonitor, Onderwijsmonitor, Bedrijvenpeiling, Monitor Milieu en de Jeugdmonitor).

In 2013 voeren we opnieuw een twee grote burgerpeilingen uit, de stadspeiling en de landelijke Integrale Veiligheidsmonitor. Eind 2013, begin 2014 leveren we de 6^e editie van de Stads- en Wijkmonitor op.

Waar mogelijk vergelijken we, net als in eerdere edities Nijmegen opnieuw met andere steden. Waar mogelijk en zinvol zullen we extra aandacht schenken aan het -steeds belangrijker wordende- regionale perspectief. We zullen verkennen of we aan de hand van het leefstijlen-concept ontwikkelingen beter kunnen differentiëren. Duurzaamheid en burgerparticipatie zijn tot slot twee andere programma-overstijgende thema's waar we komend jaar extra aandacht aan zullen schenken.

2.2 Effecten van gemeentelijke programma's Stadsbegroting

De programma's van de gemeentelijke Stadsbegroting zijn gericht op het bereiken van maatschappelijke doelen en effecten. Doelen, prestaties en effecten moeten daarbij zo-

veel mogelijk meetbaar zijn via indicatoren. Dit vormt weer een informatiebasis voor de Stadsrekening waarin ook op doelbereik en effecten verantwoording wordt afgelegd. Het indicatormateriaal kunnen we in veel gevallen ontleen aan de bestaande informatieopbouw: Stadsgetallen (onze database met statistieken) en verrichte onderzoeken. Een flink deel van de onderzoeksprogramma's van de laatste jaren en ook het bijgaande onderzoeksprogramma bestaat immers uit monitoring en evaluatieonderzoek. Waar nodig en mogelijk ontwikkelen we nieuwe indicatoren.

De programma's in het sociale domein zijn sterk in ontwikkeling, hier wordt een grote hervormingsslag gemaakt. Vanuit onderzoek zoeken we naar mogelijkheden om de doelgroepen van het sociaal beleid goed in beeld te krijgen en te houden. Dit zowel kwantitatief (monitoring, bestandanalyses) als ook kwalitatief. We ondersteunen daarmee de ook de Sociale Wijkteams en Regieteams. Vanuit onze rol bereiden we ook transitie Awbz en Jeugdzorg mee voor.

Min of meer reguliere onderzoeken zoals de onderwijsmonitor en de sportverenigingsmonitor krijgen hun doorgang.

Dat geldt ook voor monitoren in de andere domeinen. Ook hier zien we grote opgaven. Voor de informatiebehoefte kan hier vooralsnog voldoende geput worden uit die reguliere onderzoeken, waaronder de crisismonitor, trends Bouwen en Wonen, analyses in het kader van de detailhandelstructuur en bijvoorbeeld de monitor Stadscentrum.

2.3 Gemeentelijke dienstverlening

Het college maakt deze bestuursperiode werk van een slimme organisatie van onze dienstverlening, waarbij de vraag van mensen centraal staat. De gemeentelijke dienstverlening moet voor iedereen toegankelijk en bereikbaar zijn. Burgers, bedrijven en instellingen moeten hun zaken snel en zeker kunnen regelen. Waar mogelijk wordt ook digitale dienstverlening geboden. Richting burgers en bedrijven communiceert de gemeente wat zij van ons kunnen verwachten.

De afgelopen jaren zijn in opdracht van meerdere directies diverse klantenonderzoeken uitgevoerd. Die onderzoeken bestaan meestal uit zogenaamde "contactmetingen": enquêtes bij burgers of bedrijven die daadwerkelijk gebruik hebben gemaakt van een specifiek loket en een specifieke vorm van dienstverlening (bijv. Sociale Zaken, Stadswinkel). Niet alleen is er behoefte aan informatie over klanttevredenheid per loket of soort dienstverlening, ook een totaalbeeld gewenst: hoe kijken burgers in zijn algemeenheid tegen de ambtelijke dienstverlening. Welke contacten hebben ze gehad en hoe waardeert men de afwikkeling daarvan? Welk beeld (imago) hebben burgers over de gemeente als dienstverlener? Hoe verhoudt dat beeld zich tot de eigen ervaringen van de burgers?

Het terrein van dienstverlening is vollop in ontwikkeling. We zien werken op afspraak, een toename van digitale dienstverlening, een streven naar vereenvoudiging etc. De behoefte aan ondersteuning vanuit onderzoek is in de afgelopen periode duidelijk teruggelopen. Met een jaarlijkse benchmark, een continue-meting en ook met het werken

met klantenpanels wordt een vinger aan de pols gehouden en gezocht naar mogelijkheden voor verbetering. We ondersteunen en adviseren waar nodig en mogelijk.

2.4 Informatievoorziening via internet

Om onze missie als kenniscentrum waar te maken kunnen we niet volstaan met het opleveren van producten aan opdrachtgevers. Wij zien het als onze taak om al die informatie en kennis met elkaar in verband te brengen en intern en extern opvraagbaar te maken.

Op de gemeentelijke website, op de pagina's "Onderzoek en cijfers" van het onderdeel Wonen en Leven, onderhouden we een "digitaal informatie- en kennisloket". Alle eigen onderzoeksrapportages zijn hier te vinden. Hier onderhouden we ook onze statistische databank Stadsgetallen. Gebruikers kunnen op relatief eenvoudige wijze statistische tabellen op maat samenstellen. Ook is het mogelijk om de gegevens grafisch weer te laten geven, in zowel kaarten als grafieken.

We bieden de statistische informatie ook als zogenaamde Open Data aan, d.w.z. beantwoordend aan de algemene condities voor maximale beschikbaarheid.

Om het gebruik van die informatie en kennis in de breedte (dus ook bij anderen dan de opdrachtgevers) verder te stimuleren, brengen we deze periodiek onder de aandacht via onze digitale nieuwsbrief respOnS en zullen we ook nieuwe kanalen actief gaan benutten, waaronder het gemeentelijke twitterkanaal en de gemeentelijke facebookpagina.

3 Ontwikkelingen binnen onderzoek

In dit hoofdstuk kijken we naar ontwikkelingen binnen onderzoek die voor de onderzoeksprogrammering O&S relevant zijn.

3.1 Onderzoeken derden

Het wiel opnieuw uitvinden is niet des onderzoekers. Door te participeren in een landelijk kennisnetwerk van gemeentelijke onderzoeksbureaus (Vereniging voor Statistiek en Onderzoek VSO) weten we bij veel vraagstukken wat er elders gedaan of gedacht wordt. Verder maken we gebruik van elkaars instrumenten en vinden inspiratie in elkaars rapportages.

In den lande zien we, net als wat er in Nijmegen is gebeurd, een reductie van gemeentelijke onderzoekscapaciteit. Lokaal maatwerk is niet altijd meer mogelijk. Landelijke ontwikkelingen of ontwikkelingen in andere steden zullen daarom meer en meer als indicatie gebruikt moeten worden om vragen over de eigen stad te beantwoorden. Samen met het VSO-netwerk zullen onderzoeksrapporten die er toe doen ontsloten moeten worden.

3.2 Benchmarks

Benchmarks, stedenvergelijkingen zijn al langere tijd "hot". Binnen (gemeentelijk) onderzoeksland worden benchmarks nogal eens negatief afgeschilderd; het is appels met peren vergelijken, stelt men dan. Maar ze voorzien in een bepaalde behoefte.

Hoewel dat in theorie wel het gevolg zou kunnen zijn, betekent deelname aan landelijke benchmarks nauwelijks minder werk voor O&S. Dat komt omdat ze veelal een signaleerfunctie hebben en maar weinig handvatten voor beleid bieden. We doen er dan een eigen onderzoek naast om de lokale situatie beter in beeld te brengen (bijvoorbeeld Benchmark Publiekszaken).

Benchmarks leveren soms ook extra werk op, in het bijzonder ongevraagde benchmarks, wanneer resultaten ervan afwijken van eigen metingen (bijvoorbeeld ADMISdaadmeter).

Voor O&S ligt er een taak om mee te denken aan de ontwikkeling van een gemeentelijk Benchmarkprogramma: bij welke benchmarks zouden we moeten aansluiten, welke onderzoeken kunnen we zelf uitvoeren? En met welke steden zouden we ons dan moeten vergelijken? Hoe voorkomen we willekeur in het lijstje van steden?

Via de VSO trachten we te komen tot een verbetering van belangrijke benchmarks.

3.3 Beschikbaarheid statistieken

Op landelijk niveau is het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in toenemende mate in staat om ook binnengemeentelijke gegevens te leveren, dus op stadsdeel- of wijkni-

veau. Daarbij heeft men in toenemende aandacht voor de gebruikersvriendelijkheid van hun presentaties. De techniek maakt dit ook steeds beter mogelijk.

Ook andere instellingen stellen hun gegevens steeds sneller ter beschikking en ook gedetailleerder.

Binnen O&S volgen we deze ontwikkelingen. Er dient steeds een afweging gemaakt te worden of we informatie zelf maken en ontsluiten. Tot op heden ligt een eigen ontsluiting van statistieken nog steeds voor de hand. De redenen daarvoor zijn:

- meer en actuelere statistieken
- gebruikersvriendelijker ontsloten
- één vindplaats voor de gemeentelijk relevante statistieken

3.4 Bestandsanalyses of enquêtes

Bij onze projecten proberen we meer gebruik te maken van bestandsgegevens van gemeente en instellingen. Met name geldt dit voor het sociale domein.

Het CBS ontsluit ook steeds meer statistieken op een lager niveau, de zgn microdata. Het maakt deze bestanden op verzoek (en tegen betaling) toegankelijk voor bijvoorbeeld gemeenten voor nadere analyses. Ze kunnen mogelijk worden gebruikt om de behoefte aan enquêtering of het zelf maken van statistiekbestanden te verminderen.

In bredere zin geldt überhaupt dat de beschikbaarheid van nieuwe gegevens in beweging is. Een landelijk voorbeeld is de Leefbaarometer. Deze geeft gedetailleerd de ontwikkeling van de leefbaarheid in wijken en buurten weer. In 2012 hebben we resultaten uit de Leefbaarometer voor het eerst een plek in de Wijkmonitor gegeven en zullen dat in 2013 weer doen.

3.5 Trends en prognoses

Binnen O&S monitoren we allerlei ontwikkelingen en doen we veel evaluatieonderzoek rondom beleidsprojecten. De resultaten worden gebruikt om lering te trekken en beleid waar nodig aan te passen. We kijken ook vooruit. Wat zijn de trends, ontwikkelingen? We worden dan gevraagd om prognoses maken. Bevolkingsprognoses zijn al langer onderdeel van het onderzoeksprogramma. In de afgelopen periode zijn we ook ingeschakeld om prognoses voor de WMO en WWB te maken.

Kennis over het maken van dergelijke prognoses is in de afdeling aanwezig, maar verdient ook onderhoud.

3.6 Onderzoek en advies

Onderzoekers worden in toenemende mate gevraagd om advies, om mee te denken in beleidstrajecten of projecten. En daarbij gaat het niet alleen over het al dan niet uitvoeren van onderzoek of hoe informatie te verzamelen. Het gaat geregeld ook om inbreng van hun kennis op bepaalde terreinen.

Het komend jaar zal deze rol en inbreng sterker tot gelding komen bij diverse (strategische) beleidstrajecten. Informatiebehoefte op maat is nodig bij (de uitwerking van) de stadsvisie, de kanteling en transitie in het sociale beleid, de economische en woningmarktsituatie en in samenhang daarmee de grotere ruimtelijke projecten.

3.7 Sterkere koppeling tussen onderzoek en beleidscyclus

O&S werkt steeds in opdracht van verschillende programma's. Voor een goede verbinding met de beleidscyclus werken we sinds enkele jaren werken ook met een zogenaamde bestuurlijke intake; wanneer we starten met een onderzoek wordt het onderzoeksvoorstel besproken met de portefeuillehouder. En na oplevering van het onderzoek worden de resultaten met dezelfde wethouder besproken.

Verdere verankering van onderzoek in de beleidscyclus kan worden bewerkstelligd door betrokkenheid van onderzoekers in meerdere fases van die cyclus. Dit vraagt om een actieve houding van programmamanagers en onderzoekers samen.

Overigens, O&S kan zich niet alleen focussen op de beleidsprioriteiten; de functie van kenniscentrum vraagt om een basiskennis van ontwikkelingen per beleidsterrein. Daarmee houden we zicht op nieuwe ontwikkelingen, verdwalen we niet in de 'waan van de dag'. We zorgen voor onderhoud aan die basiskennis.

3.8 Nieuwe technieken

Binnen gemeentelijk onderzoeksland is er in de afgelopen jaren niet veel gewijzigd in de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd. Eerder bracht de automatisering grote wijzigingen met zich mee. De laatste grotere wijzigingen betroffen het digitaal ontsluiten van onze statistieken en de introductie van het internet-enquêteren binnen de afdeling. Ten aanzien van het laatste constateren we overigens wel een grote toename in gebruik en ook een bredere toepasbaarheid. Zo is het gemeentelijk digitaal stadspanel in de afgelopen periode vaker benaderd en constateren we bij de Integrale Veiligheidsmonitor, welke gebruik maakt van meerdere methoden, een veel hogere respons op de digitale vragenlijst.

Sindsdien heeft automatisering geen efficiency meer gebracht, wel wat nieuwe mogelijkheden; de GIS-analyses genereren nieuwe (afstands)statistieken. We houden een blik op de mogelijkheden van het zogenaamde web 2.0, de sociale media. Mogelijk kunnen we hiermee andere groepen bereiken en een ander type informatie ontsluiten.

4 Vraag en uitvoeringsmogelijkheden 2013

4.1 Het totaalbeeld onderzoeksprogrammering 2013

Het onderzoeksprogramma O&S voor 2013 bedient (nagenoeg) alle programma's in de stadsbegroting. De verdeling van onderzoekscapaciteit van O&S over de diverse programma's wisselt per jaar. Dit enerzijds omdat we diverse monitoren om de twee, drie of vier jaar uitvoeren, anderzijds omdat de jaarlijks de vraag naar incidentele onderzoeken of specifieke advisering varieert.

In de onderstaande tabel geven we de verdeling van onderzoekscapaciteit voor 2013 weer. Het programma Facilitaire Diensten springt er flink uit, maar dat komt omdat alle programmaoverstijgende onderdelen, zoals deel Stad van de Stads- en Wijkmonitor en Stadsgetallen, hierin zijn ondergebracht.

Tabel 1: verdeling onderzoekscapaciteit over de programma's

Programma	Uren
1011 -- Dienstverlening & Burgerzaken	200
1012 -- Veiligheid	295
1013 -- Citymarketing & Externe betrekkingen	1000
1021 -- Wonen	775
1022 -- Klimaat & Energie	360
1023 -- Groen & Water	185
1031 -- Ruimte & Cultuurhistorie	75
1032 -- Grondbeleid	140
1041 -- Economie & Toerisme	400
1042 -- Bestuur & Middelen	955
1043 -- Facilitaire diensten	3760
1051 -- Zorg & Welzijn	1300
1052 -- Sport	350
1061 -- Werk & Inkomen	375
1062 -- Openbare ruimte	130
1063 -- Wijken	800
1071 -- Cultuur	50
1072 -- Mobiliteit	295
1073 -- Onderwijs	500
Eindtotaal	11345

In paragraaf 4.5 treft u een meer gespecificeerd overzicht aan van (onderzoeks)-opdrachten en activiteiten. Deze zijn gesorteerd naar de programma's uit de stadsbegroting waarmee deze een functionele relatie hebben.

4.2 Onderzoeksbehoefte versus beschikbare capaciteit

We meten elk jaar een grote behoefte aan onderzoek. De druk op het onderzoeksprogramma is de afgelopen jaren groter geworden en zal naar verwachting in de komende

jaren groter blijven dan de eigen capaciteit. Bezuinigingen liggen hieraan (mede) ten grondslag:

- op de formatie van O&S, in korte tijd ruim 4 fte minder
- op afdelings- of projectbudgetten, waardoor beleidsafdelingen minder geld hebben om onderzoeken uit te besteden (en mogelijk dus vaker een beroep zullen doen op O&S)

Bezuinigingen op gemeentelijk onderzoek kunnen alleen gerealiseerd worden door een taakreductie: minder onderzoek doen. Het dwingt ons om steeds scherper te adviseren op nut en noodzaak van gevraagd onderzoek.

In de opmaat naar dit onderzoeksprogramma is extra geïnvesteerd in het scherp krijgen van nut en noodzaak van onderzoeksbehoeften van de opdrachtgevers. Toch laat het resultaat van de inventarisatie van de onderzoeksbehoefte ook nu een grotere vraag zien dan onze capaciteit toelaat. Door middel van aanvullende toetsing en urgentiestellingen bij programmamanagers en -directeuren en (via hen) portefeuillehouders, is uiteindelijk een uitvoerbaar programma tot stand gekomen.

Een deel van de oplossing bestaat, na beleidsmatige afweging, uit het (voorlopig) niet oppakken van bepaalde onderzoeksvragen. Daarnaast zullen we een aantal onderzoeken beperkter of anders opzetten.

De tabel in paragraaf 4.5 laat zien wat, na toetsing en urgentiestelling, uitgevoerd zal worden in 2013 (uitgedrukt in programmering van uren). Voor een deel van de vraag geldt dat we een beperkte of andere uitvoering voorstaan. In bijlage 2 treft u een overzicht van gevraagde onderzoeken die we komend jaar niet oppakken of waar een andere oplossing voor is gekozen.

Opdrachten die bij de urgentiestellingen voorrang hebben gekregen:

- Eerder gestelde prioriteiten van het college van B&W voor de onderzoeksprogrammering (zie hoofdstuk 2);
- Opdrachten die reeds in 2012 in uitvoering zijn genomen en doorlopen naar 2013
- Opdrachten die berusten op harde toezeggingen over oplevering in 2013 aan het college of/en de raad;
- "Vaste" activiteiten van belang voor monitoring (informatieopbouw);
- Opdrachten die voor meerdere of alle beleidsvelden van belang zijn.

4.3 Risico's in uitvoering

Het onderliggend uitvoerbaar programma wekt mogelijk de schijn dat de bezuinigingen die in de afgelopen jaren zijn doorgevoerd op O&S probleemloos en zonder risico's konden worden doorgevoerd. Echter, we ervaren inmiddels dat we in toenemende mate gewenste onderzoeken beperkter moeten uitvoeren, doorschuiven of schrappen, in steeds mindere mate ondersteuning kunnen bieden bij het monitoren van beleid of statistische informatie op maat kunnen bieden. We zien ook een sterk verlies van flexibiliteit, waardoor zich in toenemende mate planningsproblemen voordoen (minder

vragen tegelijkertijd afhandelen, tegenvallers in de uitvoering opvangen of bijvoorbeeld bij ziekte).

In samenhang hiermee voorzien we ook mogelijke effecten op langere termijn. Tijdens het proces van samenstellen van dit onderzoeksprogramma was er nu begrip voor een noodzakelijkerwijs soberder programmering. Vanuit een tot nu toe goed onderhouden kennisbank kunnen we nu ook nog bij veel op ons afkomende informatieverzoeken gebruik maken van die kennisbank en adviseren op basis van eerder uitgevoerd onderzoek. De mogelijkheden hiertoe waren het afgelopen jaar al minder en zullen verder afnemen bij een blijvend sober programma.

Net als in voorgaande jaren kent ook dit Onderzoeksprogramma O&S geen marge voor onvoorziene urgente opdrachten ("inschieters"). Dat leverde in de regel geen grote problemen op. De ervaring leert dat elk jaar enkele onderzoeksopdrachten komen te vervallen. Ook nu zullen we wanneer nieuwe onderzoeksbehoeften zich voordoen, deze in overleg met opdrachtgevers en portefeuillehouders trachten in te passen. We verwachten echter dat deze minder gemakkelijk aan te pakken zullen zijn. Immers onderzoeken die mogelijk zouden kunnen vervallen zullen nu al vaker beperkt, doorgeschoven of geschrapt zijn. Ook hier geldt het zojuist genoemde verlies aan flexibiliteit.

4.4 Meldpunt Onderzoek

In dit onderzoeksprogramma schetsen we een beeld van alle gemeentelijke (beleids)onderzoeken. We vermelden we in dit onderzoeksprogramma, voor zover nu reeds bekend, dus ook onderzoeken die zullen worden uitbesteed. Op deze manier genereren we inzicht in de totale gemeentelijke onderzoeksbehoefte en informatieopbouw.

Het uitbesteden van nieuwe onderzoeken monitoren we door middel van het Meldpunt Onderzoek. Om te voorkomen dat de capaciteitsreductie bij O&S leidt tot extra uitbestedingen van (beleids)onderzoek, zijn de afspraken rondom het Meldpunt Onderzoek begin 2012 herijkt. Wensen om onderzoek uit te besteden, worden vooraf voorgelegd aan de DirectieRaad. O&S zal daarbij advies geven over nut en noodzaak van het voorgenomen onderzoek, en ook of uitbesteden het meest wenselijk pad is. Ons criterium: bij (eenmalig) specialistisch onderzoek en bij benchmarks en onderzoeken in de sfeer van arbitrage ligt uitbesteden voor de hand.

4.5 Onderzoeksprogramma 2013

In onderstaande tabel treft u het onderzoeksprogramma voor 2013 aan. Voor de leesbaarheid hebben we de uren statistiek getotaliseerd. Deze reserveringen worden jaarlijks uiteraard wel opnieuw afgewogen. En als gevolg van bezuinigingen zal hier in 2012 een reductie op plaatsvinden. Voor een specificering van deze uren, zie bijlage 1.

Tabel 2: onderzoeksprogramma, gegroepeerd naar programma's

Activiteit	NaamOnderzoek	PIO	Opmerking	Uren
1011 -- Dienstverlening & Burgerzaken	Benchmark Publiekszaken VNG	Monitor	Wordt uitbesteed.	0
	Dienstverleningsmonitor	Periodiek	-	75
	Evaluatie aanvraag omgevingsvergunning	Periodiek	-	75
	Evaluatie dienstverlening digitale aanvraag parkeervergunning	Incidenteel	Combineren met onderzoek avondparkeren	0
	Advisering Programma Dienstverlening en Burgerzaken	Dienstverlening	-	50
Totaal 1011 -- Dienstverlening & Burgerzaken				200
1012 -- Veiligheid	Analyse gegevens veiligheidshuis	Periodiek	-	50
	Analyse overvallers	Incidenteel	-	70
	Informatiemanagement criminele jeugd	Periodiek	-	75
	Advisering Programma Veiligheid	Dienstverlening	-	100
Totaal 1012 -- Veiligheid				295
1013 -- Citymarketing & Externe betrekkingen	dienstverlening GSO	Dienstverlening	-	50
	Regionale kennisontwikkeling	Investering	-	200
	Advisering Strategie	Dienstverlening	-	150
Totaal 1013 -- Citymarketing & Externe betrekkingen				400
1021 -- Wonen	aanbodindicaties wonen met zorg/aanpassingen	Incidenteel	-	150
	aanvulling BAG	Investering	-	50
	Advies regionale woningmarktanalyse Atrive	Incidenteel	-	50
	crisismonitor woningmarkt	Monitor	-	150
	Monitoring effecten woonruimteverdeling	Periodiek	-	150
	Piramidemodel	Incidenteel	Is uitbesteed	0
	Trends in bouwen en wonen	Periodiek	-	100
	Uitwerkingsvragen woon 2012	Incidenteel	-	50
Advisering Pprogramma Wonen	Dienstverlening	-	75	
Totaal 1021 -- Wonen				775
1022 -- Klimaat & Energie	Advies Power2Nijmegen	Dienstverlening	-	30
	Kennisopbouw en monitoring duurzaamheidsagenda	Investering	-	150
	Ontwikkeling fysieke leefomgeving West	Periodiek	Veldwerk beperkter en combineren met stadspeiling	80
	Review Nijmegen-West	Periodiek	-	40
	Advisering Programma Klimaat en Energie	Dienstverlening	-	60
Totaal 1022 -- Klimaat & Energie				360

Activiteit	NaamOnderzoek	PIO	Opmerking	Uren
1023 -- Groen & Water	Bekendheid WSP en watersysteem	Incidenteel	Uitvoering via stagiair. Uren voor begeleiding.	25
	Gebruiksdoelen en bereikbaarheid groen	Incidenteel		100
	Advisering Programma Groen & Water	Dienstverlening	-	60
Totaal 1023 -- Groen & Water				185
1031 -- Ruimte & Cultuurhistorie	Advies toetsingsinstrument duurzame stedelijke ontwikkeling	Dienstverlening	-	50
	Bijdrage effectmeting Huis voor de Geschiedenis / initiatieven cultuurhistorie	Incidenteel	Infoverzameling vanuit beleid en uitvoering is mogelijk voldoende. Mogelijk stagiaire inzetten.	25
Totaal 1031 -- Ruimte & Cultuurhistorie				75
1032 -- Grondbeleid	Advies div planontwikkelingen	Dienstverlening	-	50
	KAN vastgoedrapportage (begeleiding)	Monitor	-	40
	Marktschetsen VGP	Dienstverlening	-	50
Totaal 1032 -- Grondbeleid				140
1041 -- Economie & Toerisme	Actualisatie analysesdeel detailhandelsstructuurvisie	Monitor	-	150
	Advies innovatie agenda	Dienstverlening	Binnen uren programma-ondersteuning	0
	Monitor Stadscentrum	Monitor	-	150
	Advisering Programma Economie & Toerisme	Dienstverlening	-	100
Totaal 1041 -- Economie & Toerisme				400
1042 -- Bestuur & Middelen	Evaluatie medialandschap	Incidenteel		200
	Evaluatie Meeander	Monitor	-	150
	Kennisopbouw en kennishuishouding burgerparticipatie	Investering	-	100
	Monitor bestuur, RaadsMonitor	Monitor		75
	ondersteuning Griffie	Dienstverlening	-	50
	Digitaal (stads)panel (actuele bestuurlijke vraagstukken)	Monitor	Ruimte voor 3 peilingen + onderhoud panel	300
	Advisering Medewerkers / organisatie-onderzoeken	Dienstverlening	-	50
Advisering medezeggenschap	Dienstverlening	-	30	
Totaal 1042 -- Bestuur & Middelen				955

Activiteit	NaamOnderzoek	PIO	Opmerking	Uren
1043 -- Facilitaire diensten	Experiment tekstanalyse	Investering	-	60
	Stadsmonitor	Monitor		600
	Onderzoek voorzieningenhart	Incidenteel	Uitvoering als stage-onderzoek	50
	Stadspeiling	Monitor	-	150
	Verkenning leefstijlenconcept voor beleid	Investering	-	200
	Advisering benoemen TOPindicatoren	Dienstverlening	-	50
	Statistiek	Statistiek	Zie voor specificatie bijlage 1	2650
Totaal 1043 -- Facilitaire diensten				3760
1051 -- Zorg & Welzijn	Gezondheid: samenwerking met RU en GGD	Periodiek	-	50
	Kindermonitor	Monitor	Onderzoek GGD	0
	Klantenonderzoek Sociaal Raadslieden	Periodiek	-	100
	Monitoring en advisering Wijkpilots WMO	Periodiek	-	250
	Monitoring en ondersteuning doorontwikkeling regieteams	Dienstverlening	Afstemming/combinatie met registratie en monitoring Sociale Wijkteams	100
	Onderzoek schoolondersteuningsteams en schoolmaatschappelijk werk	Incidenteel	-	100
	Opbouw Sociaal Statistisch Bestand	Investering	-	150
	Uitvoering analyses doelgroepen sociaal beleid	Periodiek	-	175
	Volwassenen- en Ouderenmonitor (GGD)	Monitor	Onderzoek GGD	0
	WMO analyse en prognose	Monitor	-	125
	WMO Benchmark	Monitor	Uitbesteden	0
	WMO Cliënttevredenheidsonderzoek	Monitor	Uitbesteden	0
	WMO Ontwikkeling wijkprofielen	Investering	-	100
	Advisering Programma Zorg en Welzijn	Dienstverlening	-	100
Advisering OGGZmonitor	Monitor	-	50	
Totaal 1051 -- Zorg & Welzijn				1300
1052 -- Sport	Monitoring combinatiefunctionarissen	Incidenteel	-	125
	Sportverenigingsmonitor (vervolgmeting)	Periodiek		175
	Advisering Programma Sport	Dienstverlening	-	50
Totaal 1052 -- Sport				350
1061 -- Werk & Inkom	analyse beleidsthema's werk en inkomen	Incidenteel	-	150
	Analyse resultaten Hatert Werkt	Incidenteel	-	100
	benchmark analyse klantenbestand WWB	(leeg)	Wordt uitbesteed	0
	Interpretatie en waardering (landelijke) benchmarks	Periodiek	-	50
	Advisering Programma Werk en Inkom	Dienstverlening	-	75
Totaal 1061 -- Werk & Inkom				375

Activiteit	NaamOnderzoek	PIO	Opmerking	Uren
1062 -- Openbare ruimte	Advisering capaciteitsverdeling toezicht-houders	Incidenteel	-	30
	Evaluatie IBOR-Lindenholt	Incidenteel	Gebruik maken van gegevens uit de Stadspeilingen / Veiligheidsmonitor van de afgelopen jaren.	40
	Dienstverlening Programma Openbare Ruimte	Dienstverlening	-	60
Totaal 1062 -- Openbare ruimte				130
1063 -- Wijken	0-meting burgerparticipatie binnen programma wijken	Monitor	-	150
	Analyse attentiegebied Hatertse Hei	Incidenteel	Vraag kan meegenomen worden in Wijkmonitor.	0
	Bereik wijkmedia	Incidenteel	Combineren met / vervangen door onderzoek medialandschap	0
	WijkMonitor	Monitor	Format 2011 hanteren, meer automatiseren	550
	Advisering Programma Wijkmanagement	Dienstverlening	Deel ondersteuning komt via geplande onderzoeksprojecten (wijkmonitor) of via Stadsgetallen	100
Totaal 1063 -- Wijken				800
1071 -- Cultuur	Advisering Programma Cultuur	Dienstverlening	-	50
Totaal 1071 -- Cultuur				50
1072 -- Mobiliteit	Evaluatie nieuw parkeerbeleid/avondparkeren	Incidenteel	-	200
	gebruikerstest parkeerautomaten	Incidenteel	-	35
	Advisering Programma Mobiliteit	Dienstverlening	-	60
Totaal 1072 -- Mobiliteit				295
1073 -- Onderwijs	Aansluiting uitstroom MBO en arbeidsmarkt	Incidenteel	-	75
	Bestandsanalyse Schoolwijzer	Periodiek	-	50
	Demografische analyses tbv onderwijsbeleid en -huisvesting	Incidenteel	-	50
	Educatief effect	(leeg)	Uitbesteden	0
	Onderwijsmonitor	Periodiek	-	100
	transitie naar arbeidsmarkt jongeren met beperking	(leeg)	Is uitbesteed	0
	Verkenning beleidsthema's Onderwijs	Incidenteel	-	150
	vsv-monitor	(leeg)	Is uitbesteed	0
Advisering Programma Onderwijs	Dienstverlening	-	75	
Totaal 1073 -- Onderwijs				500

5 Bijlagen

5.1 Specificatie uren statistiek

Programma	Naam onderzoeksproject	Uren
1043 -- Facilitaire diensten	Dataproces: d controle	250
	Dataproces: e presentatie Stadsgetallen	175
	Dataproces: gebiedsindelingen	50
	Dataproces: inzameling	250
	Dataproces: Urban Audit / Benchmarks	100
	Dataproces: vernieuwen	200
	Dataproces: verwerking	550
	Dataproces: wijkdeelgetallen	150
	Infobeheer: organ. datahuishouding	100
	Infobeheer: toepassing hard-/software	125
	Infoverstreking binnen gemeente	300
	Infoverstreking extern	250
	Onderzoek en cijfers: onderhoud website	150
	Advisering benoemen TOPindicatoren	50

5.2 Niet geprogrammeerde onderzoeksbehoefte

Programma	Naam onderzoeksproject	Type	Opmerking
1012 -- Veiligheid	Peiling prioriteiten lokaal veiligheidsbeleid	Incidenteel	Voldoende monitorgegevens over objectieve en subjectieve veiligheid voorhanden voor keuzes
1021 -- Wonen	positie middengroepen op de woningemarkt	Incidenteel	Onderzoeksvraag is nog te weinig gericht
1032 -- Grondbeleid	Analyse effecten herstructurering	Incidenteel	Geen harde beleidsprioriteit. Concrete vragen over herstructureringsgebieden kunnen grotendeels vanuit beschikbare data en eerder onderzoek geleverd worden
1041 -- Economie & Toerisme	Uitgebreid onderzoek economische effecten 4-daagsefeesten	Incidenteel	In 2012 indexering op eerdere onderzoeken geleverd.
1051 -- Zorg & Welzijn	Jeugdanalyse 2013	Monitor	Gegevens over de jeugd zijn beschikbaar via diverse bronnen, waaronder Emovo. Beleidsprioriteit voor afzonderlijke jeugd rapportage is beperkt.
1052 -- Sport	Advisering planning sportaccommodaties	Investering	Onderzoeksvraag is nog te weinig gericht; prioriteit geven aan sportverenigingsmonitor
1061 -- Werk & Inkomen	Monitor Werk en Inkomen	Periodiek	Behoeft en onderzoeksvraag onduidelijk
1062 -- Openbare ruimte	peiling over toezichhouders	Incidenteel	Geen prioriteit